

מעדותה של אווה בראון על רגשות מעורבים עם שחרור המחנה

אווה בראון, ילידת 1927, סלובקיה, גורשה למחנות אושוויץ ורייכנברך ועבדה במפעלי פיליפס וטלפונקן. שחררה בידי הצבא האמריקני בזלצוודל :

התעוררנו בבוקר ושררה דממה מוחלטת. מגדל הפיקוח היה ריק. אנשי הס"ס נעלמו. לפתע שמענו רעש מכיוון הכביש. היינו חלשים מאוד.

רבצנו מסביב לבלוק שלנו. לא יכולנו לזוז, אך כמה בנות העזו לצאת. טנקים ומכוניות התקרבו. שמענו זאת. פחדנו מאוד שמא הגרמנים חוזרים. ואז מישהו צעק שאלה האמריקנים. האמריקנים באו ושחררו אותנו. זה היה החופש. היינו נלהבים. החברים בקבוצתי היו חלשים מכדי לגשת ולקבל את פני החיילים. זה היה מעל לכוחותינו. היינו תשושים ורצוצים, לא יכולנו לזוז. בכל זאת, כולם ניגשו אל החיילים והם חילקו לנו חבילות מזון. הם הזהירו אותנו מיד לבל נזלול יתר על המידה כי זלילה כזאת עלולה להביא עלינו את מותנו. לאט-לאט עמדנו על רגלינו וניגשנו לקבל מעט מזון.

כל תקופת המלחמה התפללנו לשחרור והנה זה בא לפתע. את חופשייה! אך אחרי שעיכלתי את עניין החופש הבינותי שכל הזמן בעצם קיוויתי לראות את אבי, ואף העזתי לקוות שאולי בכל זאת אראה גם את אמי. ידעתי בלבי שזה כמעט בלתי מציאותי, אך את אבי הייתי בטוחה שעוד אזכה לראות. עם זאת החלו לקנן בלבי ספקות, והתחלתי להבין שאולי זה לא יתגשם.

ובשעה ששמחתי על החופש, גם שרר בלבי פחד גדול. מה אנו עתידים למצוא? אנחנו שרדנו, ועלינו לשוב אל חיק הציוויליזציה, אך כיצד מתנהגים בעולם נורמלי? היינו שתי נערות צעירות חסרות כל. מי ידאג לנו? מה נעשה?

שררה התרוממות רוח, אך הרגשות היו מעורבים. היינו נפחדים. קשה לתאר ולהסביר רגשות אלו של פחד ושמחה גם יחד. זה היה השלב הבא שלנו. כעת, עם השחרור, מה אנחנו עתידות לעשות? לא היה לנו דבר. פחדנו שמא אין לנו איש בעולם. נזקקנו למישהו שיפנק אותנו וידאג לנו. במידה רבה הייתי אני המטפלת של אחותי הקטנה ושל עוד ילדה.

ויותר מכל רציתי מישהו שיידאג לי ויסיר ממני את נטל הדאגה לילדות, שהדבר לא יפול על כתפי, שאהיה תחת חסותו של מבוגר. קשה לי להסביר זאת, אבל רציתי שמישהו ידאג לי, רציתי משענת. מסתבר שחופש הוא עניין יחסי במידה רבה מאוד. הכבידה עלי הדאגה לעתיד. אנו צריכים לבנות את עתידנו, אך כיצד בונים עתיד?

מקור : יהודית קליימן ונינה שפרינגר-אהרוני, כאב השחרור, יד ושם, ירושלים תשנ"ה,
עמ' 37.